

Yleisistä käyttövaroistaan valtuusto niitä ylittäen myönsi ¹⁾ Helsingin lastenruokintakomitealle 286 550 mk sen järjestämän ilmaisen ruokinnan aiheuttamien keitto- ja jakelukustannusten peittämiseen ja elintarvikeostoksia varten ehdoin, että jakelu tapahtui komitean ehdottamin tavoin sekä että ruoka-avustusta saaneet perheet komitean toimesta ilmoitettiin huoltolautakunnan keskusavustuskortistoon.

Valtuusto päätti ²⁾ palauttaa kaupunginhallitukseen kysymyksen ylimääräisen avustuksen myöntämisestä pelastusarmeijan Kauniaisissa sijaitsevan turvakodin hoitokustannuksiin.

7. Erinäisiä sosiaalisia tehtäviä koskevat asiat

Oikeusaputoimisto. Kuolemantapauksen johdosta avoimeksi tullutta oikeusavustajan virkaa hoitamaan määrättiin ³⁾ apulaisoikeusavustaja Y. J. E. Hämesalo kertomusvuoden helmikuun 19 p:stä lukien toistaiseksi ja enintään siihen saakka kunnes virkaan valittava ryhtyy virkaansa hoitamaan ja oikeutettiin hänet tänä aikana nostamaan oikeusavustajan virkaan kuuluva peruspalkka kalliinajanlisäyksineen ynnä oman virkansa ikäkorotukset samoin kalliinajanlisäyksineen. Oikeusavustajan viran oltua sittemmin haettavaksi julistettuna, valittiin ⁴⁾ siihen apulaisoikeusavustaja Hämesalo.

Valtuusto päätti ⁵⁾ sallia ylittää oikeusaputoimiston v:n 1944 määrärahoja Tilapäistä työvoimaa 431 mk, Kesälomasijaiset 4 929 mk, Valaistus 330 mk ja Tarverahat 690 mk.

Työnvälitystoimisto. Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön pyydettyä kesäkuun 17 p:lle 1941 päivätyssä kirjelmässään kaupunginvaltuustoa antamaan lausuntonsa erillisen ravintolaosaston perustamisesta työnvälitystoimistoon, valtuusto, sodan päätyttyä ja työnvälitystoiminnan jälleen päästyä vauhtiin, päätti ⁶⁾ asettua puoltamaan ministeriön esitystä. Sittemmin merkittiin ⁷⁾ tiedoksi kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön ravintolahenkilökunnan työnvälitystoiminnan keskittämistä silmälläpitäen harkinneen oikeaksi määrätä, että sekä tarjoilu- että keittiöpuolen ravintolahenkilökunnan samoin kuin ravintolavahtimestareiden työnvälitys on hoidettava samalta osastolta, joka muodostetaan ravintolaosastoksi, kun taas henkisen työn osasto hoitaa jatkuvasti myöskin ravintola-alan konttorihenkilöstön työnvälityksen.

Viitaten heinäkuun 23 p:nä 1936 annettuun, voimassa olevaan työnvälityslakiin, joka edellyttää, että kunnan työnvälitystoimisto hoitaa myös ammatinvalinnan ohjausta, milloin sitä työnvälitystoiminnan tarkoituksenmukaisen hoidon ja kehittämisen kannalta on pidettävä välttämättömänä ja korostaen ammatinvalinnan ohjauksen tärkeyttä sodanjälkeisissä oloissa, kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö oli katsonut suotavaksi, että työnvälitystoimiston yhteyteen toistaiseksi perustettaisiin ammatinvalinnan ohjausta varten erikoisosasto ja pyysi kaupunginvaltuustoa antamaan lausuntonsa asiassa. Valtuusto päätti ⁸⁾ ilmoittaa puoltavansa esitystä ehdoin, että valtion korvausosuus ammatinvalinnan ohjausosaston menoista ennen osaston toiminnan alkamista vahvistetaan melkoista korkeammaksi lain edellyttämää vähimmäismäärää.

Työnvälityslautakunnan ja sen toimiston kertomusvuoden määrärahoja Tilapäistä työvoimaa ja Valaistus päätettiin ⁹⁾ sallia ylittää vastaavasti 655 265 mk ja 7 000 mk.

Työnvälityksen harjoittamishuvat. Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriölle päätettiin antaa puoltavat lausunnot seuraavien yhdistysten anomuksista saada harjoittaa työnvälitystä:

Suomen muusikeriliiton anomuksesta saada edelleen harjoittaa työnvälitystä jäsenilleen, jolloin paikansaajalta perittäisiin paitsi posti- ym. kuluja 2 % ensimmäisen kuukauden palkasta ¹⁰⁾;

Kemian keskusliiton anomuksesta saada v:n 1945 loppuun harjoittaa maksutonta työnvälitystä liiton jäsenten palvelukseen pyrkiville kemisteille ¹⁰⁾;

Ekonomiyhdistyksen, Kauppatieteiden kandidaattiyhdistyksen ja Kauppakorkeakoulun ylioppilaskunnan anomuksista saada edelleen harjoittaa työnvälitystä jäsenilleen ¹¹⁾;

Suomen siviili- ja asevelvollisuusinvalidiiden liiton anomuksesta saada maksutta välittää työpaikkoja invalideille ¹¹⁾;

¹⁾ Kvs:to 7 p. helmik. 62 § ja 2 p. toukok. 279 §. — ²⁾ S:n 2 p. toukok. 280 §. — ³⁾ S:n 21 p. maalisk. 164 §. — ⁴⁾ S:n 23 p. toukok. 316 §. — ⁵⁾ S:n 7 p. helmik. 90 § ja 23 p. toukok. 347 §. — ⁶⁾ S:n 13 p. kesäk. 368 §. — ⁷⁾ S:n 29 p. elok. 464 §. — ⁸⁾ S:n 29 p. elok. 472 §. — ⁹⁾ S:n 27 p. marrask. 71 §. — ¹⁰⁾ S:n 10 p. tammik. 12 §. — ¹¹⁾ S:n 28 p. helmik. 115 §.

Vankeusyhdistyksen anomuksesta saada kertomusvuoden aikana koko maassa harjoittaa maksutonta työnvälitystä työpaikkojen hankkimiseksi vankiloista vapautuneille ja mahdollisesti tuomituille rikollisille ¹⁾;

Suomen ravintoloitsijain liiton anomuksesta saada edelleen kertomusvuoden aikana harjoittaa työnvälitystä ravintolahenkilökunnalle ¹⁾;

Lääketieteenkandidaattiseuran anomuksesta saada edelleen v:n 1947 loppuun harjoittaa työnvälitystä jäsenilleen 100 mk:n korvauksin välitykseltä ²⁾;

Medicinarklubben Thorax nimisen yhdistyksen anomuksesta saada v:n 1947 loppuun harjoittaa työnvälitystä jäsenilleen ²⁾;

Suomen farmaseuttiliiton anomuksesta saada edelleen v:n 1947 loppuun harjoittaa työnvälitystä jäsenilleen 50 mk:n korvauksin kultakin välitykseltä ³⁾;

Kontorens platsförmedling nimisen yhdistyksen anomuksesta saada edelleen 5 vuoden aikana harjoittaa maksutonta työnvälitystä jäsenilleen ⁴⁾; sekä

Suomen laboranttiliiton anomuksesta saada maksutta välittää laboratoriotyöpaikkoja omille jäsenilleen ⁴⁾.

Urheilu- ja retkeilylautakunta sekä urheilu- ja retkeilytoimisto. Kiinteistöhallinnon uudelleenjärjestämiskysymyksen ⁵⁾ yhteydessä urheilulautakunta oli kaupunginhallituksen kehoituksesta laatinut ehdotuksensa uuden urheilu- ja retkeilylautakunnan johtosäännöksi, jonka kaupunginvaltuusto syyskuun 20 p:nä 1944 oli hyväksynyt ⁶⁾. Urheilu- ja retkeilylautakunta oli kuitenkin ilmoittanut, että koska kyseinen johtosääntö, joka oli laadittu jo v. 1940, oli osaksi vanhentunut ja puutteellinenkin; lautakunta oli laatinut uuden johtosääntöehdotuksen sekä niinkään ehdotuksen urheilu- ja retkeilytoimiston johtosäännöksi. Kaupunginhallituksen tehtyä ehdoiksi pienehköjä muutoksia mainittuihin ehdotuksiin kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾ hyväksyä kaupunginhallituksen ehdotukset Helsingin kaupungin urheilu- ja retkeilylautakunnan sekä urheilu- ja retkeilytoimiston johtosäännöksi.

Urheilu- ja retkeilylautakunnan puheenjohtajan vuosipalkkio päätettiin ⁸⁾ kertomusvuoden heinäkuun 1 p:stä lukien vahvistaa 7 200 mk:ksi sekä sihteerin kuukausipalkkio 1 000 mk:ksi.

Kaupunginvaltuusto päätti ⁹⁾ perustaa kertomusvuoden toukokuun 1 p:stä lukien 25 palkkaluokkaan ja IV kielitaitoluokkaan kuuluvan urheilulaitosten ja kansanpuistojen apulaisasiantuntijan viran sekä oikeuttaa urheilu- ja retkeilylautakunnan käyttämään mainitun viranhaltijan palkkaamiseen kertomusvuonna tilapäisen työvoiman määrärahastaan tarpeellisen määrän tilapäisen apulaisasiantuntijan viran lakkauttamisen kautta vapautuneista varoista.

Samoin päätti ¹⁰⁾ valtuusto perustaa yllä mainitusta ajankohdasta lukien 25 palkkaluokkaan ja IV kielitaitoluokkaan kuuluvan urheilu- ja retkeilylautakunnan alaisen urheilunohjaajan viran sekä myöntää tarkoitusta varten 32 000 mk käyttövaroistaan uusien virkojen palkkoihin ja palkankorotuksiin.

Kaupunginvaltuuston päätettyä ¹¹⁾ perustaa 19 palkkaluokkaan ja III kielitaitoluokkaan kuuluvan suhteettoman korkeaan palkkaluokkaan verrattuna toisiin lautakunnan alaisiin virkoihin. Kaupunginvaltuusto päätti ¹²⁾ tällöin siirtää retkeilyasiamiehen viran 23 palkka- ja III kielitaitoluokkaan.

Korkeasaaren eläintarhan virkojen uudelleenjärjestämiseksi kaupunginvaltuusto päätti ¹³⁾:

että Korkeasaaren eläintarhan valvojan virka muutetaan kertomusvuoden toukokuun 1 p:stä lukien 19 palkkaluokkaan ja III kielitaitoluokkaan kuuluvaksi päätoimena hoidettavaksi Korkeasaaren valvojan viraksi, johon kuuluu myös luonnonsuojelun järjestäminen ja valvominen kaupungin mailla;

että tätä tarkoitusta varten kertomusvuonna tarvittava 19 200 mk:n suuruinen lisämääräraha myönnetään kaupunginvaltuuston käyttövaroista uusien virkojen palkkoihin ja palkankorotuksiin;

¹⁾ Kvsto 21 p. maalisk. 156 §. — ²⁾ S:n 2 p. toukok. 258 §. — ³⁾ S:n 29 p. elok. 471 §. — ⁴⁾ S:n 31 p. lokak. 613 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1941 kert. s. 50. — ⁶⁾ S:n v:n 1944 kert. I osan s. 40. — ⁷⁾ Kvsto 23 p. toukok. 329 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 37 ja 39. — ⁸⁾ Kvsto 13 p. kesäk. 375 §. — ⁹⁾ S:n 11 p. huhtik. 220 §. — ¹⁰⁾ S:n 21 p. maalisk. 170 §. — ¹¹⁾ Ks. v:n 1944 kert. I osan s. 40. — ¹²⁾ Kvsto 13 p. kesäk. 380 §. — ¹³⁾ S:n 21 p. maalisk. 169 §.

että kysymys Korkeasaaren rehumestarin viran korottamisesta korkeampaan palkkaluokkaan siirretään käsiteltäväksi myöhemmin muiden samanluontoisten kysymysten yhteydessä; sekä

että Korkeasaaren kaitsija-puutarhurin virka saadaan toistaiseksi jättää täyttämättä.

Urheilukentät ja -laitokset. Hyväksyen kaupunginhallituksen päätöksen ¹⁾ kovaäänislaitteiden hankkimisesta Eläintarhan urheilukentälle, kaupunginvaltuusto myönsi ²⁾ yleisistä käyttövaroistaan, niitä ylittäen, 297 916 mk mainittujen laitteiden hankintakustannuksiin.

Valtuusto päätti ³⁾ merkitä v:n 1946 talousarvioon 59 668: 05 mk:n suuruisen lisämäärärahan Kallion urheilukentän pukusuojarakennuksen laajentamista varten sekä oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan käyttämään määrärahan jo kertomusvuonna.

Koska kertomusvuoden talousarvion pääluokan Erinäiset sosiaaliset tehtävät lukuun Urheilu ja retkeily sisältyvä Urheilu- ja pallokenttien, hiihto- ja kelkkamäkien sekä luisutin- ja ratsastusratojen ym. korjausta ja kunnossapitoa varten merkitty määräraha rakennustoimiston katurakennusosaston ilmoituksen mukaan ei tulisi riittämään niihin tarpeellisiin kunnostamistöihin, joita urheilulaitosten sotien johdosta huonontunut kunto samoin kuin toisaalta jälleen vilkastuva urheilutoiminta vaativat, kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan ylittämään yllä mainittua määrärahaa enintään 4 320 000 mk.

Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ merkitä v:n 1946 talousarvioon 53 500 mk:n suuruisen määrärahan hiihtolatuverkoston kunnostamiseen ja aukipitämiseen sekä oikeuttaa urheilu- ja retkeilylautakunnan käyttämään siitä etukäteen kertomusvuonna 33 500 mk.

Kansanhuoltolautakunta ja kansanhuoltotoimisto. Kansanhuoltolautakunnan v:n 1944 määrärahoja Valaistus ja Ostokorttien jakelu päätettiin ⁶⁾ sallia ylittää vastaavasti 12 421: 10 mk ja 638 355: 90 mk.

Seuraavia kansanhuoltolautakunnan kertomusvuoden määrärahoja päätettiin ⁷⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: Valaistus 18 000 mk, Siivoaminen 7 000 mk, Painatus ja sidonta 120 000 mk ja Ostokorttien jakelu 1 263 372 mk.

Helsingin polttoainetarpeen tyydyttäminen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁸⁾ hyväksyä kaupunginhallituksen päätöksen ⁹⁾ 10 000 000 mk:n suuruisen määrärahan myöntämisestä ennakkona kaupunginkassasta Helsingin polttoainetarpeen tyydyttämiseksi tarvittavia toimenpiteitä varten sekä merkitä kyseisen määrärahan v:n 1946 talousarvioon. Edelleen valtuusto päätti oikeuttaa asianomaiset käyttämään määrärahaa jo kertomusvuonna.

Väestönsuojelulautakunta ja väestönsuojelutoimisto. Väli rauhasopimuksen voimaantultua oli ilmasuojelu jälleen siirtynyt rauhanomaiselle kannalle väestönsuojelun nimisenä ja sisäasiainministeriön ylimmän johdon alaisena. Väestönsuojelulautakunta ja väestönsuojelutoimisto olivat toistaiseksi jatkaneet toimintaansa, viimeksi mainittu kuitenkin jatkuvasti supistetuin henkilökunnin, ja oli lautakunnan taholta tehty ehdotus väestönsuojelutoimiston lakkauttamisesta. Koska kuitenkin kaupungille voimassa olevien lakien ja säännösten mukaisesti rauhan aikaanakin kuului erinäisiä väestönsuojelutehtäviä, kaupunginvaltuusto, saadakseen niiden hoitoa koskevat kysymykset järjestetyksi, päätti ¹⁰⁾:

että väestönsuojelutoimisto lakkautetaan kertomusvuoden marraskuun 30 p:nä;

että väestönsuojeluvälinevaraston hoito ja valvonta jää edelleenkin väestönsuojelulautakunnan tehtäväksi;

että v:n 1946 talousarvioon merkitään 80 400 mk:n suuruisen määräraha väestönsuojelulautakunnan tarvitsemien viranhaltijain palkkaamista varten tilapäisen työvoiman tililtä;

että väestönsuojelutoimiston järjestettyjen tilapäisten yöpymispaikkojen sekä kaupungin kaikkien omien yleisten väestönsuojelutoimien hoito ja valvonta siirretään kertomusvuoden joulukuun 1 p:stä lukien kiinteistölautakunnalle, joka tekee tästä mahdollisesti aiheutuvat muutosehdotukset johtosääntönsä sekä kiinteistötoimiston johtosääntöön;

että kaupungin sähkölaitoksen tehtäväksi annetaan huolehtia väestönsuojelutoimiston hälytys- ja viestitusverkoston kunnossapidosta; sekä

¹⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 201. — ²⁾ Kvsto 29 p. elok. 485 §. — ³⁾ S:n 31 p. lokak. 654 §. —

⁴⁾ S:n 28 p. helmik. 126 §. — ⁵⁾ S:n 19 p. syysk. 551 §. — ⁶⁾ S:n 28 p. helmik. 140 §. — ⁷⁾ S:n 31 p. lokak. 659 § ja 19 p. jouluk. 776 §. — ⁸⁾ S:n 2 p. toukok. 283 §. — ⁹⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 204. — ¹⁰⁾ Kvsto 31 p. lokak. 621 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 217 ja 218.

että väestönsuojelulautakunnan ohjesääntö hyväksytään lautakunnan esittämässä muodossa ja alistetaan lääninhallituksen vahvistettavaksi.

Viemäritunneleiden väestönsuojalaitteiden poistaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ hyväksyä toimenpiteen, jolla kaupunginhallitus oli myöntänyt ²⁾ 885 000 mk käyttövaroistaan väestönsuojelua varten eräiden viemäritunneleiden väestönsuojalaitteiden poistamiseen ja tunneleiden kuntoonsaattamiseen.

Väestönsuojan järjestämiseen myönnetty lupa. Rakennusteknikko T. Ermala, joka oli huutanut itselleen XII kaupunginosan korttelin n:o 359 Aleksis Kiven kadun tontin n:o 10 a, oikeutettiin ³⁾ järjestämään väestönsuoja mainitulla tontilla olevaan kallioon.

Työvoimalautakunta. Työvoimalautakunnan v:n 1944 määrärahoja Palkkiot ja Tilapäistä työvoimaa päätettiin ⁴⁾ sallia ylittää vastaavasti 36 550 mk ja 411 257: 55 mk.

Asutuslautakunta. Asutuslautakunnan kertomusvuoden määrärahaa Palkkiot päätettiin ⁵⁾ sallia ylittää 425 000 mk.

Raittiusvalistuslautakunta. Kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ tehdä raittiusvalistuslautakunnan jäsenmäärän lisäämisestä viidestä jäsenestä seitsemään johtuvan tarpeellisen muutoksen lautakunnan johtosäännön 2 §:ään.

Raittiusvalistuslautakunnan kertomusvuoden määrärahoja Palkkiot ja Tarverahat päätettiin ⁷⁾ sallia ylittää vastaavasti 7 000 mk ja 17 000 mk.

Kansaneläkeläisissä säädettyjen lisäeläkkeiden kunnanosuudet nimiseen lukuun sisältyvää määrärahaa Korvaukset kansaneläkelaitokselle päätettiin ⁸⁾ sallia ylittää 13 796 mk.

Avustukset. Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginvaltuusto myönsi ⁹⁾ 100 000 mk Suomen sosialidemokraattiselle raittiusliitolle käytettäväksi lasten ja varhaisnuorten kesävirikistyskodin rakentamiseen ja leirialueen perustamiseen Vihdin pitäjän Tervallammen alueelle.

Samoista käyttövaroistaan, niitä ylittäen, valtuusto myönsi ¹⁰⁾ 126 175 mk Nuorten talkootoimikunnalle käytettäväksi talkootyön järjestelyä ja johtoa varten kertomusvuoden aikana.

Samoista käyttövaroistaan valtuusto myönsi ¹¹⁾ 200 000 mk Pääkaupungin perhehakuut nimiselle järjestölle sen toiminnan tukemiseksi.

Samoista käyttövaroistaan, niitä ylittäen, valtuusto myönsi ¹²⁾ 30 000 mk Helsingin invalidien yhdistykselle sen toiminnan tukemiseen kertomusvuonna.

Kaupunginhallitus päätettiin ¹³⁾ oikeuttaa enintään 12 000 mk:lla ylittämään talousarvion pääluokan Sekalaiset yleiset menot lukuun Erinäiset määrarahat sisältyviä Helsingistä kotoisin olevien sotainvalidien avustamiseksi vapaiden järjestöjen kautta merkittävät käyttövarojaan avustuksen myöntämiseksi Vuoden 1918 Helsingin punaisten invalidien yhdistykselle.

8. Opetus- ja sivistystointa koskevat asiat

Opetustoimi

Kansakoulut. Sen johdosta, että kansakouluihin oli perustettu ja tuli mahdollisesti perustettavaksi sellaisia virkoja, joista ei ollut nimenomaan määrätty, ottiko viranhaltijan toimeensa kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus vaiko kansakoulujen johtokunnat, valtuusto päätti ¹⁴⁾ muuttaa kansakoulujen ohjesäännön 13 §:n kuulumaan seuraavasti: »Kansakoulujohtokunta ottaa toimiinsa ne omaan hallintopiiriinsä perustettujen virkojen haltijat, joiden toimiinsa ottamisesta ei ole toisin määrätty. Kaupunginhallitus ottaa toimiinsa ne molempien kansakoulujen johtokuntien hallintopiirissä toimivat yhteiset viranhaltijat, joiden toimiinsa ottamisesta ei ole toisin määrätty.» Kouluhallitus vahvisti ¹⁵⁾ marraskuun 3 p:nä valtuuston päätöksen.

Komitean, jonka kaupunginhallitus v. 1944 oli asettanut ¹⁶⁾ laatimaan ehdotusta kansakoulujen jatkokoulun uudeksi opetusohjelmaksi, saatua valmiiksi seikkaperäisen mie-

¹⁾ Kvs 23 p. toukok. 339 §. — ²⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 213. — ³⁾ Kvs 7 p. helmik. 69 §. — ⁴⁾ S:n 21 p. maalisk. 198 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. toukok. 354 § ja 27 p. marrask. 713 §. — ⁶⁾ S:n 19 p. jouluk. 765 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 278. — ⁷⁾ Kvs 19 p. jouluk. 777 §. — ⁸⁾ S:n 28 p. helmik. 138 §. — ⁹⁾ S:n 21 p. maalisk. 195 §. — ¹⁰⁾ S:n 2 p. toukok. 281 §. — ¹¹⁾ S:n 11 p. huhtik. 233 §. — ¹²⁾ S:n 19 p. syysk. 560 §. — ¹³⁾ S:n 13 p. kesäk. 402 §. — ¹⁴⁾ S:n 29 p. elok. 480 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 180. — ¹⁵⁾ Kvs 27 p. marrask. 675 §. — ¹⁶⁾ Ks. v:n 1944 kert. I osan s. 93.